

ВИСНОВОК

до проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних з компенсацією за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та веденням Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України
(реєстр. № 11444 від 26.07.2024)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні 17 вересня 2024 року (Протокол № 130) проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних з компенсацією за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та веденням Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, реєстр. № 11444 від 26.07.2024, поданий народним депутатом України Шуляк О.О. та іншими народними депутатами України.

Як зазначено в пояснювальній записці до законопроекту він розроблений з метою удосконалення механізму отримання компенсації за об'єкти нерухомого майна, які пошкоджено або знищено внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, у тому числі:

скасування необхідності сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування громадянами України, які придбавають нерухоме майно з використанням компенсації за знищений об'єкт нерухомого майна;

скасування необхідності обстеження об'єктів нерухомого майна, які знаходяться на території непридатній для життєдіяльності;

запровадження можливості використання компенсації за знищений об'єкт нерухомого майна для погашення ним кредиту на придбання об'єкта житлової нерухомості (у тому числі інвестування/фінансування його будівництва),

земельної ділянки, на якій розташовано такий об'єкт, частки у праві власності на таке майно.

Міністерство цифрової трансформації у своєму висновку до законопроекту зазначає наступне.

Підпунктом 1 пункту 5 розділу I проекту Закону пропонується внести зміни до Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» та пункт 3 частини першої статті 1 цього Закону викласти у новій редакції та передбачити, що електронний житловий сертифікат на придбання об'єкта житлової нерухомості (далі – житловий сертифікат) – реєстрова інформація, яка підтверджує гарантії держави щодо забезпечення фінансування придбання об'єкта житлової нерухомості (у тому числі інвестування/фінансування його будівництва), земельної ділянки, на якій розташовано такий об'єкт, частки у праві власності на таке майно в обсязі, що дорівнює грошовій сумі, зазначеній у відповідному житловому сертифікаті, а також зберігається у Реєстрі пошкодженого та знищеного майна у вигляді реєстрових даних сформованих у результаті проведення реєстраційних дій. Формою представлення житлового сертифікату є:

а) електронне відображення реєстрової інформації, сформоване засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг/Реєстру пошкодженого та знищеного майна;

б) витяг з Реєстру пошкодженого та знищеного майна про житловий сертифікат в електронній або паперовій формі.

Водночас слід зазначити, що Закон України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон), який набрав чинності 01 січня 2022 року, встановлює правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах.

Відповідно до пункту 15 частини першої статті 2 Закону реєстрова інформація – інформація (у тому числі інформація з обмеженим доступом), що створюється програмними засобами реєстру на основі реєстрових даних, метаданих та іншої передбаченої цим Законом інформації або їх сукупності.

Відповідно до частини першої статті 20 Закону інформація про об'єкт реєстру створюється шляхом документованої фіксації створювачем у встановлений законодавством спосіб за допомогою технічних та інших засобів

(або без таких) юридично значущих фактів, волевиявлень, рішень, дій, подій, натурних, метричних, біологічних, юридичних та інших характеристик (властивостей) та їх змін, які відповідно до цього Закону та нормативно-правових актів, згідно з якими створено відповідні реєстри, визнані об'єктами відповідних реєстрів, за результатом чого створювач складає відповідний електронний документ для реєстрації такої інформації у відповідному реєстрі, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстру.

При цьому, статтею 24 Закону передбачено, що документами, що створюються під час ведення реєстрів, є визначені законом або іншим актом законодавства, згідно з якими створено відповідні реєстри, паспорти, свідоцтва, сертифікати, ліцензії та інші документи, що містять реєстрову інформацію та хеш-структуру і видаються публічними реєстраторами правоволодільцям для здійснення їх фізичної та/або юридичної ідентифікації чи засвідчення їх правових, майнових та інших спеціальних статусів, речей і прав на них та на інші об'єкти реєстрів.

Кожен правоволодільець має право отримати документи, що створюються під час ведення реєстрів, із всією наявною інформацією про себе, свої правові та майнові статуси, речі і права на них та інші об'єкти реєстрів у порядку, визначеному законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створено відповідний реєстр.

Документи, що створюються під час ведення реєстрів, за вибором правоволодільця видаються в електронній формі та/або на паперових чи інших неелектронних матеріальних носіях виключно у спосіб, що повністю виключає ручний та інші неавтоматизовані способи відтворення відповідної реєстрової інформації.

Крім того, згідно зі статтею 5 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» електронний документ – документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа.

Електронний документ може бути створений, переданий, збережений і перетворений електронними засобами у візуальну форму.

Візуальною формою подання електронного документа є відображення даних, які він містить, електронними засобами або на папері у формі, придатній для приймання його змісту людиною.

Також щодо представлення житлового сертифікату у формі витягу з Реєстру пошкодженого та знищеного майна про такий сертифікат в електронній або паперовій формі зазначаємо таке.

Згідно пункту 2 частини першої статті 1 Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна

внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України (далі – Реєстр пошкодженого та знищеного майна), - єдина державна інформаційно - комунікаційна система, призначена для збирання, накопичення, обліку, обробки, зберігання та захисту інформації (документів) про рухоме та нерухоме майно (далі - майно), пошкоджене та знищене внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, осіб, майно яких пошкоджено або знищено, матеріальну шкоду (у тому числі збитки), завдану внаслідок пошкодження та знищення такого майна, компенсацію за пошкодження та знищення такого майна, фінансування відновлення пошкодженого та знищеного майна, а також іншої інформації (документів), визначеної цим Законом.

Згідно з пунктом 18 Порядку ведення Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 2023 року № 624, об'єктами Реєстру пошкодженого та знищеного майна є інформація (відомості) та документи про:

- 1) фізичних та юридичних осіб, майно яких пошкоджено або знищено;
- 2) пошкоджене та знищене майно всіх форм власності - об'єкти рухомого та нерухомого майна, зокрема лінійні об'єкти інженерно- транспортної та енергетичної інфраструктури, а також пошкодження земель, пошкодження та знищення надр, лісових, водних та інших природних ресурсів, біологічного різноманіття незалежно від того, чи передбачається компенсація за пошкодження або знищення такого майна;

- 3) матеріальну шкоду (зокрема збитки), завдану внаслідок пошкодження та знищення майна (у тому числі обстеження пошкодженого майна, крім обстеження, передбаченого статтею 39-2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»; оцінку пошкодженого та знищеного майна відповідно до Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 326;

- 4) розгляд та прийняття рішення про надання компенсації;

5) надання компенсації за пошкоджене та знищене майно та фінансування (виділення коштів) для відновлення пошкодженого та знищеного майна.

Також пунктом 17 частини першої статті 2 Закону передбачено, що реєстрові дані – дані про об'єкт реєстру, які відповідно до законодавства, згідно з яким було створено відповідний реєстр, внесені до відповідної бази даних реєстру при здійсненні реєстраційних дій щодо такого об'єкта.

Частиною другою статті 34 Закону передбачено, що реєстрові дані надаються у форматі, що дозволяє їх автоматизоване оброблення електронними засобами, а також у формі витягів, довідок, виводів, що можуть отримуватися зацікавленими особами за допомогою електронних інтерфейсів реєстрів та/або шляхом особистого або письмового (поштовим відправленням) звернення до публічного реєстратора.

Таким чином, надання витягу з Реєстру пошкодженого та знищеного майна не є тотожним надання електронного житлового сертифікату на придбання об'єкта житлової нерухомості.

Враховуючи вищезазначене, електронний житловий сертифікат на придбання об'єкта житлової нерухомості не є реєстровою інформацією, а являє собою електронний документ, що створюється під час ведення Реєстру пошкодженого та знищеного майна, а відтак абзаци третій-шостий підпункту 1 пункту 5 розділу I проекту Закону пропонуємо виключити.

2. У запропонованій проектом Закону редакції частини першої статті 14¹ якою передбачено, що витяги з Реєстру пошкодженого та знищеного майна надаються у електронній та паперовій формі на запит осіб, визначених частиною першою статті 2 цього Закону, та інших осіб, майно яких пошкоджено/знищено, пропонуємо передбачити надання витягів у електронній або паперовій формі.

3. Підпунктом 11 пункту 5 розділу II проекту Закону пропонується доповнити Закон України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» новою статтею 14², якою передбачається вирішити питання щодо особливостей внесення до Реєстру пошкодженого та знищеного майна інформації про пошкоджені/знищені об'єкти нерухомого майна усіх форм власності для цілей не пов'язаних з наданням компенсації.

Водночас, ці питання не можуть бути предметом розгляду в рамках внесення змін до Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій,

терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України», оскільки цей Закон визначає правові та організаційні засади надання компенсації за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, з дня набрання чинності Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, а також правові засади створення та ведення Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України.

У зв'язку з цим, статтю 14² пропонуємо виключити з проекту Закону.

4. В абзаці другому частини третьої розділу 1 пропонуємо слова «шляхом взаємодії» замінити словами «шляхом електронної інформаційної взаємодії».

5. Відповідно до частини 1 статті 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації», доступ до публічної інформації забезпечується шляхом систематичного та оперативного оприлюднення інформації, зокрема, на єдиному державному вебпорталі відкритих даних.

Відтак, статтю 3 Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» пропонуємо викласти у такій редакції:

«9. Інформація про склад Комісії з розгляду питань щодо надання компенсації, її місцезнаходження, засоби зв'язку з нею та її режим роботи оприлюднюються виконавчим органом ради, військовою адміністрацією населеного пункту або військово-цивільною адміністрацією населеного пункту на їх офіційних вебсайтах, а також на єдиному державному вебпорталі відкритих даних.»

6. Також повідомляємо, що мета, основні завдання, функціональні можливості та суб'єкти Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі - Портал Дія), зміст розміщеної на ньому інформації та порядок її внесення, порядок ведення Реєстру адміністративних послуг, а також інші питання щодо функціонування Порталу Дія визначені Положенням про Єдиний державний

вебпортал електронних послуг, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1137 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 16 серпня 2022 р. № 937) (далі – Положення про Портал Дія).

Підпунктом 7 пункту 6 Положення про Портал Дія встановлено, що відповідно до завдань, Портал Дія має такі функціональні можливості, зокрема, як завантаження, заповнення та подання заяв (звернень, запитів) та інших документів засобами Порталу Дія.

Враховуючи термінологію Положення про Портал Дія в абзаці двадцять дев'ятому підпункту 11 пункту 5 проекту Закону слова «через Єдиний державний вебпортал електронних послуг» необхідно замінити словами «засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг».

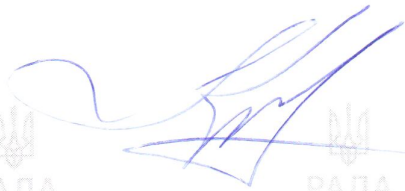
Народні депутати України – члени Комітету, розглянувши положення законопроекту, зазначили про необхідність врахування вищезазначених зауважень та позицій Міністерства цифрової трансформації України та пропонують відповідно доопрацювати проект Закону.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет **ухвалив:**

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних з компенсацією за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та веденням Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, реєстр. № 11444 від 26.07.2024, поданого народним депутатом України Шуляк О.О. та іншими народними депутатами України.

2. Направити Висновок про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку.

Голова Комітету



М. КРЯЧКО